

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Overheidstoezicht op BRZO-bedrijven: een onderzoek naar de kwaliteit

Veld, R.A. in 't

Citation

Veld, R. A. in 't. (2022, March 30). *Overheidstoezicht op BRZO-bedrijven: een onderzoek naar de kwaliteit*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3281177>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3281177>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

VOORWOORD

Voorwoord

Gedurende mijn arbeidzame leven ben ik in aanraking gekomen met de problematiek van de veiligheid in bedrijven waar met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen wordt gewerkt en de wijze waarop de overheid hierbij haar taken ten aanzien van wetgeving, beleid, toezicht en handhaving vormgaf. In eerste instantie was dit beleidsmatig in de jaren 1991-1995 bij het departement van SZW en later in de jaren 2001-2007 uitvoerend bij de Arbeidsinspectie, directie MHC. Na mijn uittreding flexibel pensioen was ik in 2011 en 2012/2013 lid van de begeleidingscommissies van de door de Onderzoeksraad voor de Veiligheid uitgevoerde onderzoeken naar de brand in het bedrijf Chemiepack, Moerdijk en naar de veiligheidssituatie in het bedrijf Odfjell Terminals, Rotterdam.

Bij al deze gelegenheden viel tot mijn verbazing en ergernis de grote fragmentatie en versnippering in het overheidsbeleid en de overheidsuitvoering ten aanzien van deze problematiek op, zowel in horizontale als in verticale zin. In horizontale zin zijn de politieke, bestuurlijke en beleidsmatige verantwoordelijkheden over diverse ministers en departementen verspreid en in verticale zin zijn de politieke, bestuurlijke en uitvoerende verantwoordelijkheden verspreid over diverse bestuurslagen (Rijk, Provincie, Gemeenten). In afgeleide daarvan ligt uitvoering, toezicht en handhaving bij een groot aantal organisaties, zoals 1^e en 2^e lijns Rijksinspecties, Provincies, Omgevingsdiensten, Veiligheidsregio's en waterkwaliteitsbeheerders. Dat deze situatie niet bijdraagt aan een kwalitatief en kwantitatief goede uitvoering van toezicht en handhaving lijkt evident.

Ik heb getracht een bijdrage te leveren aan de oplossing van dit probleem door mijn lidmaatschap van de Commissie In- en Externe Veiligheid van de Adviesraad Gevaarlijke Stoffen (AGS) gedurende 2008-2012 en van de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur (RLI) van 2012-2013. Tevens publiceerde ik in 2009 en 2015 artikelen over dit onderwerp in het Tijdschrift voor Toegepaste Arbeidwetenschap.

Daarnaast heb ik in 2004 tezamen met mijn collega-directeur bij VROM, Cees Moons, aan de wieg kunnen staan van het verbetertraject BeterZO. Dit traject behelsde het ontwikkelen, invoeren en standaardiseren van gezamenlijke werkwijzen, methoden, richtlijnen, ondersteuning, opleidingen, maatlatcriteria voor organisaties, kwaliteitsborging, etc. binnen de bestaande structuren.

In 2017 vroeg ik mij af hoe thans de kwaliteit van de uitvoering ten aanzien van toezicht en handhaving op dit terrein zou zijn. Er was immers het nodige veranderd. Het BeterZO programma was verder geëvolueerd en op onderdelen was de fragmentatie verminderd door de komst van de Omgevingsdiensten en de Veiligheidsregio's en door de overheveling van bedrijven die onder gemeentelijk bevoegd gezag vielen naar de Provincies. Eind 2017 overwoog ik deze vraag tot onderwerp van een promotieonderzoek te maken en richtte ik mij tot het Dual PhD Centre (DPC) van de Universiteit Leiden. Na een introductiefase werd ik 1 januari 2018 toegelaten tot een traject als buitenpromovendus. Ik wil hier mijn zeer grote erkentelijkheid uitspreken voor de opvang, de aangeboden cursussen en de onbegrensde begeleiding die ik van het DPC heb gekregen en wat het DPC tot een uniek instituut maakt. Met name gaat mijn dank uit aan mijn begeleiders Gijs van Houwelingen en Yvonne Kleistra, de directeur van het DPC Johannes Tromp en de opleidingscoördinator Petra Evers. Zonder hen was het voor mij onmogelijk geweest om 50 jaar na mijn academische opleiding de draad weer op te pakken. Verder ben ik dank verschuldigd aan Erwin Muller en Gensarik Reniers voor hun bereidheid om als promotoren op te treden en gedurende 4 jaar mij te begeleiden en mijn (vaak lange) conceptteksten te becommentariëren.

Een woord van dank gaat ook uit naar de leidinggevendenden van de vijf diensten die mij zeer spontaan en zonder voorwaarden toelieten tot hun organisaties om mijn onderzoek uit te voeren. Het betreft hier Mark Kuipers (Inspectie SZW), Emmy Meijers (Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied), Nico van Mourik (Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant), Gerard Visser (Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid) en Tijs van Lieshout (Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland). Daarnaast is een woord van dank op zijn plaats voor Mathilde Koster en Robbert Plarina (Inspectie SZW), Bert Veraa (Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied), Ron Ooms (Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant), Chris Aldewereld (Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid) en Norbert Gret (Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland) voor hun ondersteuning bij het maken van alle afspraken. En ook wil ik natuurlijk alle medewerkers van deze diensten die zich door mij lieten interviewen zeer bedanken. Jullie gaven mij in alle openheid uitvoerige antwoorden op al mijn vragen en hebben daardoor mijn onderzoek kleur gegeven.

Een speciaal woord van dank gaat uit naar mijn partner, Annette, voor wie ik niet beschikbaar was gedurende de vele uren die ik in mijn studeerkamer doorbracht, naar mijn dochter Titia, die mij aanzette tot het oppakken van een promotietraject en mijn zoon Laurens die mij ten behoeve van de interviews een Note-recorder ter beschikking stelde.

Tenslotte wil ik ook Arthur Eijs en Walter Zwaard bedanken voor hun bereidheid om mijn paranimfen te willen zijn en mij de nodige mentale steun te verlenen in de laatste fase van dit traject. Datzelfde geldt voor Paul Swüste die zich bereid verklaarde om als reserve-paranimf te willen optreden, mocht dat door onvoorziene omstandigheden nodig zijn.

Rob in 't Veld